

Julemanden læser for børnene i Forsamlingshuset – Se side 5

Et kig ind i laboratoriet på Lindhovedvej – Se side 6

Jul på Helnæs

Foto: pd

Julens aktiviteter strækker sig fra først i december til nytår. På Helnæs er det kirken og forsamlingshuset, der trækker folk af huse. Også julemarkedet den 3. søndag i advent er en tradition, som plejer at trække folk til. Som tidligere er markedet

især knyttet til Møllen. Her havde man i år etableret boder i både laden og i stalden. Kirken er den institution, vi har tilbage på halvøen, som et flertal af befolkningen er knyttet til. Og mange betjener sig af den. Forsamlingshuset er også et hus, hvor

fællesskabet stortrives omkring jul, her samles børn og voksne, for at være sammen om traditioner, møde julemanden og synge de sange, som både forældre og bedsteforældre har sunget før dem. Det særlige i år er, som vi også vil berette om, at

kirken har modtaget en messehagel som en donation fra Anders Lyng. Og som afslutning af 3. søndag i advent, blev der givet en koncert af kvintetten, Qvindetta. Desuden har vi besøgt Helnæs Antik og Quiltepigerne ved Stranden. *pd*

Helnaeskro
VÆRD AT KØRE EFTER

Bordbestilling
kan ske på **64 77 13 41**

www.helnaeskro.dk

TØJ, SMYKKER & BRUGSKUNST

liv
LAWAETZ

PLUMS GAARD - ØSTERGADE 38 - ASSENS
TEL. 6471 1004
WWW.LIVLAWAETZ.DK

**Helnæs
Antik**

**Vi har møbler,
belysning, glas o.m.a.
Tlf. 64 77 14 85**

INDHOLD

Jul på Helnæs

- Vestfynskoret
- Messehagel
- Donation til Helnæs Kirke
- Julekoncert i særklasse i Helnæs Kirke
- Mange spørgsmål til jul på Helnæs
- Juletræsfest i Helnæs Forsamlingshus
- En begejstret anmeldelse
- Jul i Helnæs antik
- Jul hos Quiltepergerne
- Forsiden, side 4-6

Pastorens klumme

- Den nordiske og den kristne ånd
- Side 3

Innovation

- En ny fortælling skabes på Helnæs.
- Intet er som det altid har været – og tak for det...
- Side 6-8

Slægts- og Lokalhistorie

- Murermester Anders Andersen jr. og familie på Helnæs (IV)
- Efter den tragiske udgang i forsøget på at opbygge teglværket på Elmebjerg, følger vi familien Andersens fortsatte tilværelse, der afsluttes med indtrykket af en familie, der både er i opbrud, men også i harmoni. Sidst ser vi fire generationer samlet i 'det lille hvide hus' på den ene side og i Toftegård, på den anden side af byvejen.
- Side 9-12

Tarteletter – tilsat Humor fra hjertet

- Side 13

Skolen på Helnæs. Visioner og ideer

- Side 16

LEDER

Ved nytår

Her ved nytårstide ser man fremad og ofte lidt kritisk. Hvad er sket? Hvad kan gøres bedre? Lad os blot bruge dette nummers artikler. Vi mødes i de fællesskaber, vi har formet og som stadig fungerer i form af kirke og forsamlingshus. Her har vi velfungerende institutioner med ritualer, der tjener deres formål, med deres organisering af frivillig og/eller betalt arbejdskraft og gode resultater. Dette har haft sine vanskeligheder, når vi vurderer på julemarkedet. En deltager har rejst en række nyttige spørgsmål, hvis svar vil være gode strømpile for, hvad der kunne gøres for at få den del af Jul på Helnæs til at markere sig bedre. Men indrømmes skal det, at denne (ikke-professionelle) kommercielle del er vanskelig at rejse i en konkurrence med ufattelig meget andet. Men her er et mål, at arbejde hen imod i 2013.

Vi har i dette nummer lagt sidste hånd på en række artikler, hvor vi har søgt at give liv til en række billeder, navne og tal på diverse skemaer i form af at fortælle om de familier, fædre, mødre og børn og deres liv og levned. Det har været et meget stort arbejde, som flere har hjulpet med i, ud fra en ægte interesse i at skabe viden om forhistorien (den nære) og om de omstændigheder, familierne levede under. Den type viden skaber et stærkt behov for at søge yderligere viden gennem lokale – og andre arkiver, og giver derved disse en selvstændig værdi som udbydere af oplysninger og plads til søgen.

En lille artikel, der indkalder til møde om, hvad vi skal bruge den gamle (høj)skole til, er en mulighed for en forandring. Også et klart nytårsemne, som peger på, at det nye år bør have nogle muligheder i sig, der kan skabe den forandring, der fører liv og arbejde med sig. Og i samme kategori har vi i en artikel om nyskabelser – teknologiske innovationer – inden for kombinationen belysning, kommunikation og beton. Her er visioner og drømme, der er så realistiske, at de har fået værdi gennem midler fra EU til fortsat udvikling. Det antydes i artiklen, at vi her står overfor en ny trend, som vil kunne skabe mange nye arbejdspladser og nye udviklinger. En ny tids kunstnere kan spottes, idet vi her har med folk at gøre, som har set muligheder i at forene deres bopæl og deres innovative virksomhed. Lad dem forene sig med visioner i den gl. skole, lad dem mødes og bringe deres viden ind på øen og lad dem give idéer til hvad andet, der kunne ske.

Vi har meget, der kunne forene på tværs af viden, brancher, idéer og holdninger. Det kunne godt være 2013, der bliver året, hvor vi mistede kunsten, men vandt idéer til nyskabelser, som gradvist popper op og som evt. får en plads i Innovationshuset i Den gl. skole, stedet for udveksling af viden, bytte af tanker, idéer og visioner.

Godt Nytår

pd

HELNÆSPOSTEN

UAFHÆNGIG AF POLITISKE, ØKONOMISKE OG FORENINGSMÆSSIGE INTERESSER
RYET 22 · HELNÆS · 5631 EBBERUP · TLF. 64 77 12 72 · MOBIL 24 82 25 30
E-MAIL: DREISLER@MAIL.DK · WWW.HELNAESPSTEN.DK

HELNÆSPOSTEN UDKOMMER HVER MÅNED. OPLAG 300 EKSP. OMDELES GRATIS
TIL SAMTLIGE HUSSTANDE PÅ HELNÆS OG I SOMMERHUSOMRÅDET. SÆLGES I
ABONNEMENT OG LØSSALG (SPAR, EBBERUP)

UDGIVER: HELNÆSPOSTEN (SELVEJENDE)

REDAKTION: POUL DREISLER (ANSV.)

REDAKTIONSUDVALG: ANNE K. HANSEN, ANDERS LYNG, ANDERS L. RASMUSSEN,
SUSANNE B. SØRENSEN, MARIANNE S. THERP

FOTO: REDAKTIONSUDVALGET
GRAFISK TILRETTELÆGGELSE: HELNÆSHUS GRAFISK
WEBMASTER: PALLE HERMANSEN

DISTRIBUTION: DAN RAVN-JOENSEN

ANNONCER: NYTEGNING OG ADMINISTRATION SAMT ABONNEMENTER:
ULLA DREISLER TLF. 64 77 12 72 / 24 82 25 30 · E-MAIL: DREISLER@MAIL.DK

ÅRSABONNEMENT: KR. 375,- INCL. FORSENDELSE

Helnæs Mølle
NATURSKOLE FRILUFTSGÅRD

Lejre · Friluftaktiviteter for både børn og voksne
Naturvejledning · Kursusvirksomhed · Kanoudejlning

Tlf. 64 72 32 17 · www.helnaesmoelle.dk

PASTORENS KLUMME

Anders Lundbeck Rasmussen

Den nordiske og den kristne ånd

Et gammelt angelsaksisk digt fortæller om slaget ved Maldon, den 10. august i året 991, ved floden Blackriver i Essex, England. En Vikingehær under kommando af Olaf Tryggvason gik i land på en ø i floden. Formodentlig var vores egen konge Svend Tveskæg og mange danske vikinger med. De kom til at stå overfor en lokal hær under ledelse af den engelske Jarl Beorhtnoth, der besatte bredden overfor. Olaf talte nu til sakserne og lovede at vikingerne ville sejle væk igen, hvis de blev betalt for det i guld. Men Beorhtnoth svarede: "Vi vil betale jer med spydspidser og sværdslag." Nu bad Vikingerne så om lov til at sætte over på bredden. De ville gerne undgå at skulle kæmpe sig vej hen over en smal landtange, der forbandt øen med flodbredden. I et anfald af overmod gav Beorhtnoth sin tilladelse til det. Slaget begyndte og bølgede frem og tilbage og Beorhtnoth gik forrest i kampen. Men da red

en mand ved navn Godric væk på Beorhtnoth's hest, og da den engelske hær så det, troede de at deres Jarl flygtede, og mange af dem tog også benene på nakken. Da falder Beorhtnoth til jorden, ramt af et spyd. Han takker Gud for de glæder han har oplevet i verden og beder Gud berede hans ånd, så hans sjæl møder ham i himlen, og så udånder han. Omkring ham står hans livvagt tilbage, midt imellem resterne af den flygtende hær. Og nu minder en af dem, den unge Ælfwine, som kun har set få vintre, de andre om, hvad de lovede hinanden, da de sad på bænken i hallen og drak mjød sammen. Nu testes deres mod og vilje, siger han, for en livvagt bør falde med sin Jarl. Også en overmodig en af slagens der har svigtet sine mænd ved at opgive en strategisk fordel. Livvagten nægter at trække sig tilbage. De bliver og kæmper til sidste mand. For som en af dem, den gamle kæmpe Byrthwold, siger:

**Hjertet skal (kun) blive modigere,
Beslutsomheden hårdere,
Ånden mere stolt,
Efterhånden som vores kræfter svinder.**

Disse linjer i det gamle digt, rummer et fint udtryk for den gamle nordiske, heroiske ånd, der gennemtrænger de gamle nordiske myter og digte. Spørger jeg: "Hvordan skal jeg leve?" Så svarer den nordiske ånd, at det er vigtigere at være på den rigtige side, og gøre det rigtige, end om man sejrer eller lider nederlag. Et menneske skal beslutsomt kæmpe til det sidste sammen med guderne imod de jættekræfter som altid prøver at ødelægge livet, også selvom kampen ikke kan vindes. For til sidst ender det hele med Ragnarok og gudernes nederlag. Den ånd, der gennemtrænger de kristne evangelier er også heroisk. Men på en anden måde. For her er det

store forbillede ikke en krig. Men det lille barn. Den største i mit rige, sagde Jesus, er det lille barn. For himmerige kan bedst ses i et barns hjerte. I barnets glæde og håb og mod på tilværelsen. Derfor rummer den kristne ånd en glæde eller munterhed i modgang, som den nordiske ånd, trods sin store beslutsomhed ikke kender. En munterhed i modgang, selv når der ikke er meget håb. Så længe fortvivlelsen kan holdes fra døren er det også en kristen pligt at glæde sig, og sprede glæde. Fordi der er nok dysterhed i verden, og fordi der findes noget godt i verden, som aldrig kan ødelægges.

Vestfynskoret

De fire sogne Sønderby / Kærum / Dreslette / Helnæs arbejder sammen, hvor det kan lade sig gøre. Lillejuleaften den 23. december, havde de fire sogne arrangeret en fællesgudstjeneste med Vestfynskoret, der vekslede mellem korsang og publikums salmesang. Et godt samspil med de mange lokale og de udefra kommende, der alle havde trodset det meget blæ-

sende og sneende julevejr. Efter højmessens med altergang, blev der serveret gløgg, brune kager og pebernødder i våbenhus og kirke. Trods vanskeligheder med at få plads til den type servering i Helnæs Kirkes beskedne våbenhus, blev det afviklet fint. Anders L. Rasmussen og Lizette Harritsøe havde hver deres ansvar for afviklingen af den hyggelige gudstjeneste og velklin-gende julesalmesang. *pd*

Præsterne deler arbejdet. Foto: D R-J

VIN SPECIALISTEN
VINE FRA H.J.HANSEN
- VIN MED SJÆL -
Willemoesgade 2 · 5610 Assens · Tlf. 6471 1163 · www.vinspecialisten.dk

PETSHOP:
Kvalitetsfoder til katte, hunde, marsvin og kaniner

ASSENS DYREKLINIK
Mette og Morten Mortensen
Torø Huse Vej 10 · 5610 Assens
Tlf. 64 71 33 33
www.assensdyreklunik.dk

Ebberup og Omegns Begravelsesforretning

v/Hasse Dixen
Nørregade 16 · 5620 Glamsbjerg

Østergades Begravelsesforretning

v/Hasse Dixen
Østergade 75 · 5610 Assens
Tlf. 64 71 13 59 · 64 47 10 47
h.dixen@mail.tele.dk

Vi hjælper Dem til rette med alt

**Hos os kan De gratis få tilsendt
pjeceen »Min Sidste Vilje«**

Se: www.bedemand.dk

**Vi svarer altid på tlf. 64 74 10 47
www.bedemandhassedixen.dk**

**Salg af gravsten fra egen udstilling
Savværksvej 2G · Glamsbjerg
En af vestfyns største udstillinger**

**SAVE - SAVE
BRÆNDE**

**SPAR
Kr. 1000,-**

HUSQVARNA

455 Rancher

Stærk, robust og hurtig reagerende motorsav

3,5 HK - 15" sværd

Vejl. udsalgspris Kr. 4.795,-

NU Kr. 3.795,-

HUSQVARNA

MOTORSAV

FRA Kr. 1.495

KN-teknik
www.kn-teknik.dk

Have, skov & park

Industrivej 2-4, Nr Broby, 5672 Broby. 62632930

Messehagel

Efter Solvejg Refslunds død, viste det sig, at hun havde en fuldt færdig messehagel hængende. Den donerede hendes mand, Anders Lyng, til Helnæs Kirke. Ved kirkeårets begyndelse den 2. december 2012 blev den taget i brug af sognepræst Anders L. Rasmussen ved højmessens i Helnæs Kirke. Vi har bedt Anders fortælle om Solvejgs arbejde med messehageler og tekstilkunst med religiøse motiver. (red.)

Præsentation af messehagel.
Foto: hba

Donation til Helnæs Kirke

Solvejg Refslund arbejdede ofte med religiøse motiver i sin billedverden. Dette medførte en lang række udstillinger og foredrag i kirker og menighedshuse. Der hænger værker af Solvejg i flere kirker / menigheds-

huse. Ja, hun formåede at få placeret et tekstilbillede med den nordiske gud - Thor - i en kirke ved Ålborg. Den sjoveste oplevelse fik hun, da hun skulle hænge en udstilling op på Den Kristne Fagbevægelses kursusjendom Trinity. Et af billederne havde som motiv den nordiske fortælling om den første mand - Ask. Solvejg havde syet dette motiv som en nøgen mand - med hvad dette måtte indebære. Det var for stærk kost for hotellets direktør, der bad om hun dog ikke kunne tage dette billede væk. Solvejg var konsekvent og fjernede hele udstillingen! Hun fik en opgave med at kreere en messehagel til en jysk kirke og hun lavede forskellige skitser og færdiggjorde to ud fra disse skitser. Den smukkeste af disse er den messehagel, som blev skænket til Helnæs kirke (se foto). Fronten er dekoreret med et næsten 3-dimensionalt kors som symbol på livet og mennesket. Rygstykket er dekoreret med kornaks som symbolet på frugtbarhed og grokraft. Intuitivt indarbejdede Solvejg Refslund evangelisternes symboler i sine tekstilbilleder. Denne sammenhæng gik først op for hende da hun forberedte et foredrag hun holdt i Roskilde. Da gik det op for hende at løven, ørnen, oxen, fisken m.v. var symboler brugt i en kristen kontekst.

Anders Lyng

Messehagel i brug under højmesse. Foto: D R-J

Quindetta i Helnæs Kirke. Foto: pd

Julekoncert i særklasse i Helnæs Kirke

Fem kvindelige musikere, som kaldte sig Qvindetta, havde formået at trække næsten fulde huse til koncerten, hvor der både skulle spilles klassisk og moderne og spilles til fælles salmesang. Sammen med den smukt pyntede kirke med lys og gran var det et godt udgangspunkt for en dejlig aften.

En verdensberømt blæserkvintet

Med et fyldt kirkerum er fællessang altid en fornøjelse på Helnæs og der blev da også sunget godt med efter det lille præludium. Første koncertnummer var ikke mindre end verdens mest berømte blæserkvintet komponeret af Carl Nielsen for fløjte, obo, klarinet, horn og fagot. Første del var allegro, hvor vi en del af tiden befandt os i en hønsegård. Det hørtes tydeligt i musikken.

Salmekonkurrence og musikglæde

Uropførelsen "Koralfantasier" var skrevet af en kol-

lega fra konservatoriet, Rasmus H. Henriksen, som havde skrevet det direkte til Qvindetta og da der indgik sekvenser fra flere salmer i dette stykke musik, blev der delt små ark ud, hvor vi fra publikums side kunne notere de salmer, vi kunne genkende. Og så var der oven i købet præmier til de to, som var bedst til at gætte salmer. Det sidste værk hed "Wapango" og det viste endnu nogle nye sider af de fem blæseres kunnen. Ingen var i tvivl om, at alle fem var meget professionelle og mestrede deres instrumenter til perfektion. Sammenspillet var ikke bare perfekt, det blev også båret frem af glæden over musikken, ligesom kommentarerne mellem numrene bar præg af kvintettens entusiasme for at spille og sprede glæde. De bidrog dermed til en fin afslutning på en ellers lidt mat '3. Advent JUL på Helnæs'.

mtp

Mange spørgsmål til JUL på Helnæs

Har læserne nogle af svarene?

For få kiggede forbi på Møllen i år.

Skal der ændres på konceptet? Skal kommunikationen blandt de deltagende blive bedre, hvis det skal blive en succes næste år?

Skal det være 3. søndag i advent eller er det alt for sent? Således spørger Marianne S. Therp, der selv er arrangør på flere fronter samt passer bod på Møllen i en temmelig mørk og kold lade sammen med tre andre (se billeder på næste side).

mtp

Juletræsfejt i Helnæs Forsamlingshus

Julen er børnenes fest. Det var der flot bevis på, da Helnæs Forsamlingshus afholdt den årlige sammenkomst for børn med forældre og bedsteforældre den 15. december 2012.

Der var rigtig gang i dansen om juletræet, da den dygtige julemand ankom med sit Ho! Ho! Ho! og sang for på de gamle julemelodier. Selvom versene blev noget blandet rundt, så var der rungende sang, da Rundt om Enebærbusken, Jeg gik mig rundt om sø og land og Bro, bro brille blev leget af børn og voksne. Julemanden samlede børnene til en fornøjelig snak om gaveønsker, som han telefonerede videre til julemor på Grønland. Det var dog vigtigt, at mor og far lyttede med.

Inden han uddelte godteposer og sodavand efterlyste han sutter. Hvis nogen over 3 år brugte sut ville han gerne

overtage dem. Han var så heldig, at Emma Marie Strobel, barnebarn af Bente og Hans Larsen, havde en, som hun afleverede.

En god tradition blev fulgt og besøgt af 33 børn og 45 voksne. Ros til bestyrelsen for et fint arrangement. ah

En begejstret anmeldelse

Endnu en festlig aften i forsamlingshuset lørdag den 15. december.

Vi må tage hatten af for bestyrelsen i forsamlingshuset. Igen i år har de formået at lave en rigtig hyggelig aften med traditionel julemad – (tak Annelise!) – smukt pyntede borde og rigtig god stemning på en børnefri aften her tæt på julen. Vel 50 mennesker nød godt af bestyrelsens anstrengelser for at hygge om os. Jeres arbejdsindsats er imponerende! Efter en eftermiddag med børn og juletræ og fuldt knald på, orker I stadig at forkæle os andre. Årets juletræ var meget smukt – et stort flot træ – og som et nyt indslag i forhold til tidligere år, var der dans rundt om træet, en god måde at få motioneret lidt på, efter al Annelises gode mad. Og der manglede intet: flæskesteg med rødkål, brunede og hvide kartofler, ris a la mande med mandelgave, historier, dans, julesange og til sidst kaffe med "snold".

TAK, kære bestyrelse. Det var rigtig hyggeligt... sbs

Emma Marie Strobel afleverer sin sut. Foto: ah

Dans omkring juletræet. Foto: hba

I laden alt i julepynt, trædrejede gaver. Gedegrillpølser m.m. Foto: pd

I stalden bøger fra Odense Bys Museer, Tombola fra Folkekirkens Nødhjælp m.m. Foto: pd

Anders S. Sørensen, Helnæs Antik, med stort vareudbud klar til jul. Foto: pd

Quiltepigens Randi passer butikken på Strandbakken. Tilfreds med omsætning. Foto: pd

En ny fortælling skabes på Helnæs

Intet er som det altid har været – og tak for det...

INNOVATION

af Anders Lyng og Dan Ravn-Joensen

Carsten Hansen – minister for by, bolig og landdistrikter – har haft nedsat et visionsudvalg med henblik på at samle inspiration til udvikling af landdistrikter. Udvalget konkluderede bl.a. at et lille samfund går til grunde, såfremt der ikke lokalt tages de nødvendige initiativer. Modsat er der ingen grænser for udvikling, hvis der er ildsjæle, der trækker i arbejdstøjet.

Lokale ildsjæle har betydning

Det er tankevækkende, at udvalget kommer frem til den konklusion. – Det er der jo ikke noget nyt i for os, der bor her på Helnæs – eller for den sags skyld i alle små lokalsamfund. Sådan har det været altid, at det er de menneskelige ressourcer og kompetencer, der lokalt er til stede, der er de væsentlige forudsætninger for udviklingen i det lokale miljø. I modsætning til udvalgets konklusion, står centralstyrets meget kraftige regulering af lokalområdets mulighed for at udvikle sig ind i fremtiden. Som eksem-

pel på denne regulering kan bl.a. nævnes planloven, lukkeloven samt hele de seneste tiårs stramme økonomiske styring, der har bevirket skolelukninger og butiksdød i landdistrikterne med fraflytning som resultat.

Planloven – et problem

Nu ser det ud til at planloven ændres, således der kan foregå mere varieret erhvervsliv i de mange tomme landbrugsbygninger i landområderne. Bl.a. vil der fremover kunne foregå decideret produktion i disse tomme bygninger. Det er godt nyt for Helnæs. For i disse år sker der noget rigtig spændende her på halvøen. Vi kan glæde os over, at der i de seneste år ikke blot er tilflyttet en del yngre børnefamilier, men at mange af disse ny halvø-beboere etablerer sig med varierede erhvervsvirksomheder. Helnæs tilføres derfor i disse år helt nye kompetencer og der skabes nye værdier rundt omkring i huse og landejendomme. Det er en god fortælling, som vi vil følge op på i årets løb.

Besøg hos Bo Jacobsen, Lindhovedvej

”Det drejer sig om at spørge dem, der er klogere end mig – så er der rigtig mange at

Vinduespolering

til erhverv og private

Vi sætter kvalitet, stabilitet og loyalitet i højsædet.

Tlf. 64 74 22 40 / 40 82 92 40
www.fl-rene.dk

spørge...”, siger Bo. Sammensætningen af det rigtige netværk har været afgørende for udviklingen af dupontlightstone.com her på Helnæs. I de tidligere staldbygninger - hos Bo Jacobsen, er der skabt et udviklingsmiljø, der om ganske få år vil revolutionere måden at kommunikere budskaber i det åbne rum.

Internationalt samarbejde

Vi bliver modtaget en formiddag og får en rundvisning i de ombyggede bygninger, der rummer ek-

sempler på hvordan denne teknologi fungerer, og vi får indsigt i et ganske kompliceret stykke udviklingsarbejde. Dette arbejde har foreløbig strakt sig over en 6-årig periode og involverer 7 partnere i Danmark og Portugal.

Patentering

At udvikle nye produkter kræver bl.a. at der udtages patenter. Alene denne proces er vældig kompliceret og kostbar. Men i dette år bliver patentet internationalt. Foreløbig er der investeret

Bo Jacobsen ved et af de meget komplekse teknikkabe. Foto: D R-J

Forklaring af produktet

Firmaet udvikler og sælger lyspaneler i sten og beton til udendørs brug f.eks. i betongavle i bygninger og simple SF sten til belægninger på udearealer.

Grundlæggende anvendes 2 typer: Lysleder med projektor, og lysleder med LED dioder:

Den første med projektor er et patenteret system hvor et lyslederkabel bestående af mange tynde glastråde der kan lede lys (og billeder) fra den ene ende og splittet op i den anden ende til et stort betonelement, vel at bemærke, i den rette rækkefølge. Lyslederkabler er også brugt i lægeverdenen til f.eks. gastroskopi, hvor et lyslederkabel med lys og kamera i den øverste ende føres ned gennem spiserøret for at undersøge fordøjelsessystemet. Det skal nævnes, at der i sidste måned kunne købes et lignende apparat til inspektion af svært tilgængelige steder i et af lavpris supermarkederne i Assens for en pris af 500 kr. Via lyslederkablet sendes billede eller video fra en projektor (i princippet lige som en filmfremviser) op til betonpladen til f.eks. reklame søjler eller offentlig informationer. Den anden teknik med LED (lys udsendende halvlederdioder) er groft sagt lige som en stor fladskærm hvor der bag hver lysleder er en 3-delt farve LED hvortil der er tilsluttet en passende elektronisk styring.

Det har været en vanskelig udviklingsopgave at kunne støbe lyslederne ind i betonelementet uden at der opstår revner.

et millionbeløb af partnerne i projektet. Sidste år modtog projektet udviklingsstøtte fra EU på 905.000 Euro. Denne støtte skal dog fortrinsvis benyttes af DTU og DTI samt et universitet i Portugal i forbindelse med produktets udvikling. Det tog to år for at få denne bevilling igennem.

Produktudvikling

At udvikle produkter og etablere sig med selvstændig virksomhed er en langsom og besværlig proces. Komponenterne til denne produktion er forholdsvis kostbare. Derfor er det vigtigt i etableringsfasen at

forsøge at holde omkostningerne så lave som muligt og skabe en jævn pengestrøm. Bankerne er i disse år ikke særligt motiverede for at yde risikovillig kapital. Desuden bevirker krisen at leverandørerne ønsker forudbetaling samtidig med at køberne ønsker en længere betalingsfrist. Dette kræver meget af cash-flowet.

Likviditetsmangel – et problem

Bo Jacobsen understreger at mangel på likviditet med-

Læs mere på side 8 ►

Dette er ikke Grand Canaria – det er Helnæs, men hvor?

Flemming Hansen
Malermester

Ring 64 74 16 41 • 21 78 51 00
www.malermester-flemming.dk

Fortsat fra side 7

fører mangel på udvikling – det kunne gøres meget hurtigere såfremt der var nødvendig kapital til rådighed. Dette er ærgerligt, fordi vi netop har behov for udvikling og med dette, nye arbejdspladser. Dette produkt estimerer partnerne i projektet til om 5 år at omfatte ca. 8.000 arbejdspladser hos partnerne i Danmark og Europa.

Fra Grenoble til Lindhoved

Familien flyttede for 10 år siden til Helnæs. Bo og ægtefællen Lone havde boet nogle år i Grenoble og arbejdet i internationalt erhvervsliv. De ønskede at flytte familien til Danmark. De søgte en bolig ved kysten og tilfældigvis faldt valget på landbrugsejendommen på Lindhovedvej på Helnæs. Over kaffen og de hjemmebagte småkager i det hyggelige køkken fort-

sætter snakken om det at etablere sig på Helnæs. Parret var enige om at 1. prioritet var at finde det rigtige sted at bo. Derefter kunne der så findes arbejde ud fra dette valg. Bo og Lone giver klart udtryk for, at det som familie er væsentligt bedre at bo her end inde i byen. Det er mere trygt for alle parter. Og man træffer vidt forskellige mennesker i det fælles miljø. Desuden har det vist sig at kombination af familie og virksomhed samlet på samme adresse er optimal.

Ønsker og visioner

Udviklingen er vendt i forhold til at bo i udkantsområder, men politikerne arbejder for at samle alt i større enheder og medierne synes tilsyneladende ikke det er en god historie at fortælle om denne positive udvikling. Der er desværre også visse ulemper ved at etablere sig på Helnæs. Logistisk

Demonstration af funktionen. Lys i betonflise. Foto: D R-J

er det ikke helt optimalt og vi kunne ønske os en kraftigere bredbåndsforbindelse. Disse ulemper opvejes dog til fulde af de positive sider ved familiens valg af bosted, giver de afslutningsvist udtryk for. Det bliver rigtig interessant i de kommende år at følge denne virksom-

heds udvikling her på Helnæs og se produkterne blive indbygget i storbyens betonbygninger og dermed sætte præg på arkitektur og bybillede.

SUPER SPAR

Åbningstider:

Alle dage kl. 8.00 - 19.00

BAGER:

Alle dage kl. 7.00 - 19.00

POSTBUTIK:

Mandag til fredag
kl. 8.00 - 17.00

HÅNDKØBSUDSALG

Fra Assens Apotek

Varetur til Helnæs

HVER FREDAG

DANSKE SPIL

EBBERUPVEJ 75

TLF. 64 74 11 82

Murermester Anders Andersen jr. og familie på Helnæs (IV)

Efter den tragiske udgang i forsøget på at opbygge teglværket på Elmebjerg, følger vi familien Andersens fortsatte tilværelse, der afsluttes med indtrykket af en familie, der både er i opbrud, men også i harmoni. Sidst ser vi fire generationer samlet i 'det lille hvide hus' på den ene side og i Toftegård, på den anden side af byvejen.

Familien er samlet til Mette Andersens 90 år fødselsdag.

SLÆGTS- OG LOKALHISTORIE

Af Poul Dreisler

Det tredje spørgsmål, vi stillede ved indledningen til dette tema var: Hvem byggede huset Helnæs Byvej 50 og hvornår blev det opført? Det har der ikke været tvivl om, når man undersøger byggeregistre og lytter til den lokale viden om emnet. Men ved at følge de personer, der menes at have bygget og boet i det, og de omstændigheder der knytter sig til byggeriet og personernes bevægelser, kommer man frem til et lidt andet resultat. Det er fokus i denne artikel, der dog tager sit udgangspunkt i besvarelsen af spørgsmålet om teglværket på Elmebjerg, som murermester Anders Andersen, sen. (senior), ejede og drev indtil en katastrofe slog ham ud. Inden vi tager fat på at besvare det stillede spørgsmål om det lille hvide hus, vil vi kort resumere Anders Andersens og hans families skæbne.

Resumé

Vi husker fra sidste del af historien, at murermester Anders Andersen, Snave, ejede og drev et teglværk på Elmebjerg, som tilsyneladende ikke fungerede særligt godt og som blev voldsomt beskadiget ved stormfloden 1872. Hændelsen betød givetvis, at familien måtte flytte over til Helnæs fra Snave med deres

6 børn. Det første var født i 1863 og deres sidste og syvende barn blev født på Helnæs i 1876. Anders Andersen dør på tragisk vis i 1877, 38 år gammel, og efterlader Mette, hans kone, og 7 børn, hvoraf det yngste dør i 1879. Børneflokket og familie i Ebberup slutter op om hjemmet og det søges at puste nyt liv i teglværket, men det vil ikke lykkes og det lukkes til sidst. Ved Anders' død i 1877 er der, som nævnt, 7 munde at mætte. Den ældste, Anders er 14 og derefter Lars Frederik på 12, Johan Jørgen 10, Niels 8, Hans Karl 5, og Johanne på blot 3 år og den lille Jens Peter på 1 år.

Mulig dødsårsag

Anders dør af årsager vi ikke kender fuldt ud, enten begår han selvmord eller omkommer ved en ulykke. Der findes ikke andre ud-sagn om Anders' død end dem familien meget senere har sammenstykket af mundtlige overleveringer, og de udtrykker, at det givetvis har været selvmordet, der er mest sandsynlig. Anders Andersens livssituation har ikke været særlig opmuntrende, idet hans livsværk, eller noget han givetvis har satset utroligt meget på, ikke lykkedes. Det kan tænkes, at han efter stormfloden og flytningen til Elmebjerg, har

brugt utroligt mange kræfter og penge, som måske er lånt hos familien i Ebberup, på at rejse teglværket og samtidig et passende beboelseshus til den store familie. Ved forsøget på at få teglværket til at fungere igen, har han givetvis måttet erkende, at han ikke magtede det. Den omstændighed, at et familiemedlem overtager hele ejendommen og søger at videreføre teglværket ved ansættelsen af en teglmester viser, at der på den ene side har været en tro på, at det kunne lade sig gøre og på den anden side, at der sandsynligvis var få ressourcer til at gennemføre det. Og hvis det teknisk set ikke kunne fungere fornuftigt, var der ikke andet at gøre end at lukke og slukke. Dette har investoren fra Ebberup indset, men han beholdt ejendomsretten over stedet indtil Anders Andersen jr., den ældste søn, kommer hjem og overtager stedet i slut 1880'erne. Vi ved ikke hvornår, ej heller hvor han har været i de mellemliggende år.

Mette Andersen, enke og jordbruger

Mette bliver på Elmebjerg, er "husmoder og lever af sin jordlod", som er erhvervsbetegnelse i folketællingskemaet 1880. Folketællinger gennemførtes altid af

mænd, hvorfor en kvinde ikke kunne ernære sig ved "agerbrug", som der ellers står ved mændene, en kvinde 'lever af sin jordlod'. Det var nu heller ikke meget, men nok til at hun, formodentlig med god hjælp fra børnene, kunne dyrke, hvad hun selv og de havde brug for. En ko og et par grise har der måske også været plads til. I hvert fald har hun også forstået at børnene skulle have en uddannelse. I HP nr. 10 opregnede vi alle børnenes karrierer, alle fik en faglig håndværkeruddannelse og en enkelt en videregående uddannelse.

Anders kommer tilbage

Hovedpersonen i denne historie, Anders, selvstændig murermester, slog sig ned, først på Elmebjerg, levede det meste af sit liv på Helnæs og døde her, som den eneste af hele kullet, dog med enkelte afstikkere undervejs til omliggende sogne. Historien fortæller os også, at Anders, som den ældste, 14 år, da hans far døde, givetvis har forstået, at han havde til opgave i tilværelsen, at hjælpe sin mor, Mette, gennem hendes trængselstider. Da børnene kom i lære efter skoletiden var afsluttet, ser

Fortsat fra side 9

vi, at der ca. hvert andet år bliver en mund mindre at mætte på Elmebjerg. I 1890 er alle fløjet fra reden, men nu er Anders (27), murermester, kommet tilbage med hustru, Karen Marie (28), viet på Helnæs 1886 og foreløbig fået tre børn, Anders Peder på 4, Marie Katrine på 3 og Jens Carl på 1 år. Vi gætter ikke helt forkert ved at antage, at han har opholdt sig i nærheden af Gummerup/Køng sogn, hvor hans hustru er fra. Og hvor familien i øvrigt senere tager ophold. Ser vi godt efter på listen, ser det ud som om, mor Mette ikke hører til deres husstand mere. Hun glider også lidt i baggrunden i de følgende år.

Endnu en Anders i familien

I 1896, året inden Anders' bror, skræddermesteren, i Helnæs Byvej nr. 42, flytter til Midtjylland, får begge familier endnu et barn. Anders' og Karen Maries dreng skal i oktober døbes Lauritz Andersen Elmbjerg (i kirkebogen ser Andersen ud til at være streget ud) og i december døbes Johan Jørgens og Øllegård Sofies dreng Anders Andersen. Faddere er for murermesterens vedkommende et par naboer og et par søskende og i den anden familie er det også en nabo, to søskende og farmor Mette. Det viser sammenhold i familien og trods næsten tyve år efter farfarens

Afgang fra Helnæs med Assens – Helnæs bussen

død, ønsker man at hædre mindet om ham ved, gennem navngivningen, at lade hans minde leve videre i næste slægtsled. Han har trods de svære odds været et forbillede for dem alle med sin ihærdighed og sin lyst til at afprøve nye veje, som dog fik så tragiske omkostninger for ham.

Anders og Karen Maries børnerige familie

Der blev født 7 børn i deres ægteskab og vi vil ikke beskæftige os mere med det slægtsled i denne sammenhæng, udover at datteren Mette Kirstine forbliver på Helnæs, bliver gift og bor her hele livet. Det, der kommer til at præge denne familie er, at børnene generelt søger nye græsgange, søger mod byen og ikke færre end tre ud af de syv rejser til

USA. Det er en opbrudstid. Der er gang i industrien og der er ikke behov for alle de unge på landet og "den nye verden" og storbyen trækker. Også fætre i andre Andersenske familiegrene viser samme tilbøjelighed.

Opbrud fra Elmebjerg og Helnæs

I 1905 flytter familien Andersen fra Elmebjerg. Hans og Hansigne Rasmussen med 4 børn flytter ind. Hans kalder sig fisker, daglejer og landbruger. (Dermed krydser vi endnu en helnæsfamilie, nævnt i HP 11,2012 side 7). De kommer fra Dreslette og bor der til 1947. Anders og Karen Marie og nu fem børn flytter ind i ejendommen matr. 6. iflg. folketællingsskemaet. Det er noget usikkert hvilken ejendom, der er tale om, idet nr. 6 kan

være møllen eller de omliggende ejendomme. Måske Helnæs Byvej 28. De har boet til leje her må vi antage, idet der ikke er nogen anden dokumentation for ejerskab eller andet. Dog ved vi, at familien atter er flyttet i 1909, idet vor læser i Silkeborg er i besiddelse af et postkort, det kolorerede af Helnæs Bygade fra 1908, adresseret til "Fru murermester Anders Andersen, Assens Mark". Teksten indledes med "Kære Karen Marie". Og kortet er stemplet den 6. april 1909. Altså familien Andersen skal findes på Assens Mark. Hvor det så end er?

Assens Mark – hvor er det?

Det er åbenbart så langt væk fra alfarvej, at ejendommen har fået udleveret sit eget folketællingsskema i 1911. Adressen er Odense Lande-

auto-HUSET

v/ Torben Jensen Telefon 64 74 17 90
Ebberupvej 13 Telefax 64 74 17 87
5631 Ebberup auto-huset@email.dk

Sportigan

Østergade 64
Assens
Tlf. 64 77 18 18

ÅRETS Detailkæde
mad med mere

mesterslagteren

Leif Laustsen
Østergade · Assens · Tlf. 64 71 10 58

vej. Her har Anders bygget et hus til sig selv og familien, som nu er snævret ind til tre børn eller unge, idet de er 23, 17 og 12 år gamle. Den ældste, Jens Carl, er registreret som murer, hvilket Anders i øvrigt også er. Hvad den 17 årige Hans Jacob laver, ved vi ikke. Det er faktisk også disse tre, der rejser til USA. Pudsigt nok. I denne folketælling har man været lidt mere nysgerrig end man plejer. Der bliver spurgt, hvor lang tid de bruger til "at nå fra Bøllig til Arbejdssted?". Og på hvilken måde? Her svarer de begge, at de bruger 20 minutter på cykel. Dvs. de kører ind til Assens, må det antages. Nu kan man spørge sig selv hvad årsagen er til, at muremesteren er blevet svend og at han er flyttet ud af sognet for at finde arbejde. Det er muligt, at der har været for mange mestre. Et andet spørgsmål på skemaet vil vide om man er arbejdsløs, hvilket de begge svarer bekræftende på. Cykelturen har måske at gøre med hævn af arbejdsløshedsstøtte i Assens, det ved vi dog ikke. Hus har de fået bygget.

Mette bor atter hos Anders og Karen Marie

I 1905, da familien forlod Elmbjerg var Mette fyldt 71 år. I 1911 er hun 77 år gammel og her genfinder vi hende som pensionær hos en familie Larsen på Klinteskovsvej, længst op

Dette kunne være turen ud til Elmbjerg på Mettes fødselsdag, men det er ikke sikkert. Venligst fremsendt af Kirsten Sandberg.

mod skoven. Hun noteres på optællingsskemaet som pensionær og det hun lever af er Alderdomsunderstøttelse, en ny social hjælp, der kunne søges og tildeles uden modtager mistede nogle borgerlige rettigheder som man gjorde ved fattighjælp. Ydelsen betales af både stat og kommune. Hvorfor hun har ønsket det, ved vi ikke, men mon ikke det har været for at være sig selv i stedet for en del af Anders og Karen Maries flytteri. Så længe hun har kunnet klare sig selv, vil hun givetvis helst det. Der er atter en folketælling i 1916. Der bliver holdt godt øje med folk i de år. I dag har vi cpr-numre til samme formål og overvågningen kan gøres endnu mere effektiv. Til vor store overraskelse viser det sig, at Anders og Karen Marie nu er flyttet til Gummerup/Køng sogn. Og endnu mere overraskende er det, at Anders har skiftet erhverv. Han noterer, at han ernærer

sig ved landbrug. Og endelig, at de atter har mor Mette boende med Alderdomsunderstøttelse. Hun er nu 82 år gammel. Hvad er der sket?

Anders bliver boelsmand

Vi skal tilbage til Helnæs for at finde forklaringen på Anders' erhvervsskifte. Sagen er, at han i 1915 har købt Toftegård. I stedet for at tolke på folketællingslister citeres her lokalhistorikeren Niels Larsens optegnelser vedrørende Toftegård:

"Anders Storm (søn af Lars Storm ved kirken) blev gift med Else (Mose) fra Hårby. Hun var enke efter Niels Chr. Jørgensen fra Nellelose, som ejede gården. I dette ægteskab var der to børn. Hans Christian og Karen. Anders Storm og Else havde en datter, Else Marie, der blev gift med Anders Hansen (Strandmølleren).

Efter Anders Storms død, overtog Hans Christian og

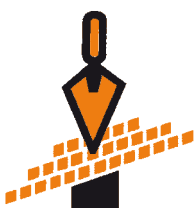
Karen gården i fællesskøde og solgte den senere til Anders Chr. Rasmussen (Bager) gift med Marie fra Helnæsgård, der igen solgte den til Knudsen, som gennem Ejendomscommissionen (mon ikke der menes jordbrugskommissionen, red.) bortsolgte al udejorden.

Anders (murer) købte gårdbygningerne og hjemmejorden og overdrog dette senere til Mads Peter Larsen, gift med Anders' (murers) datter Mette Kirstine.

Til Toftegård hørte en humlehaven, der var anlagt i det sumpede jordareal ud til vejen og lige overfor gården. I den nordlige ende af humlehaven ud mod vejen fandtes en vippebrønd (bybrønd), hvorfra de nærmest boende hentede deres vand. Da Anders (murer) overdrog gården til Mads Peder og Mette Kirstine, ryddede han humlehaven og opførte det der liggende hus."

Som vi tidligere har noteret, når vi citerer Niels Larsen, har han heller ikke her ruttet med årstallene. Det er Carlo Jakobsen til gengæld bedre til. Han noterer, at Chr. Knudsen ejer Toftegård fra 1913 til 1915. I den periode sælger han al udejorden til Østergård, der ejes af en enke, Kirstine Larsen. Udejorden androg ca. 70

Læs mere på side 12 ►

MURERFIRMA Gunnar Pedersen
HANS PEDERSEN
SNAVEN 11 • 5631 EBBERUP
TLF. 64 74 11 99 • MOBIL 20 74 16 99
WWW.HP-MURERFIRMA.DK

Alt indenfor:

Jord · Beton · Kloak (aut. kloakmester)
Murerarbejde udføres · Belægningsarbejder

Udlejes:

Minigraver · Minilæsser
Rendegraver · Toiletvogn med bad

Kim Vinduespudser
- det er da klart!

Vinduespolering til erhverv og private

Tlf. 6085 8784

kimvinduespudser@gmail.com

HELNÆSHUS

Grafisk

Brochure, visitkort, logo eller en ny hjemmeside. Få et uforpligtende tilbud.

■ ■ www.helnaeshus.dk · Tlf. 63 61 00 61

Fortsat fra side 11

tdr. land. Der er så ca. 7-8 tdr. land hjemmejord tilbage sammen med de nu alt for store avlsbygninger. Det er resterne af Toftegård, Anders Andersen køber. Det er her kombinationen af landbrug og muremester kommer ind. Og det er også rigtigt, at Anders Andersen tilskøder ejendommen til sin svigersøn Mads Peter Larsen den 27. august 1918. jf. tingbogen. (Købesum opgivet til 17.000 kr.). Han er 9. november 1916 blevet viet til Anders Andersens datter Mette Kirstine i Helnæs Kirke. Niels Larsen skriver, at da Anders (murer) havde overdraget gården til datteren og svigersønnen, rydder han humlehaven og bygger det der liggende hus. Dette kan vel kun være 'det lille hvide hus'. Går vi nu detaljeret til værks, viser det sig, at Chr. Knudsen jf. folketællingen i 1916 stadig bor i Toftegård. Og ser vi endnu engang efter, ser vi, at ved folketællingen i 1921 noterer Anders, at han og Karen Marie og mor Mette kom tilbage til Helnæs sogn og 'tog ophold' i 1917.

Hvad så?

Nu har vi alle tilgængelige

data på bordet - ikke i en så dybtgående grad, som vi kunne ønske, men det, der er mulighed for - vi skal have skabt en sammenhæng, en konklusion. Skabt et så sandfærdigt og troværdigt billede af denne 100 - 150 årige gamle historie, som giver mening og som oplyser om tiden - dengang. Hvis vi antager, at Chr. Knudsen flytter ud af Toftegård i løbet af 1916 (folketællinger var indtil 1921 pr. 1. februar, de følgende pr. 5. november), at Anders Andersen bryder lader ned, sandsynligvis med Mads Peter, svigersønnen, som medhjælp, i løbet af året. Bliver boende i Gummerup/Køng og efter nedbrydningen af laderne går i gang med at bygge det lille hus i humlehaven, bl.a. ved hjælp af dele af den nedbrudte lade. Trods flere ombygninger og forbedringer såvel inden- som udendørs kan man sagtens se gammelt murværk sat ind i bindingsværk som dele af væggen i det oprindelige lille hus. Toftegård er blevet klar til indflytning ikke alene for Mads Peter og Mette Kirstine, men også hans forældre, Lars og Maren Larsen, får bolig der. Og 26. april 1917

ser Mary Katrine, datteren, for første gang dagens lys.

Svaret på spørgsmålet

Der kunne skrives meget endnu, men vi har fået svar på vort spørgsmål om hvem, der byggede det lille hvide hus og hvornår. Anders Andersen, muremesteren, byggede det i 1917, sandsynligvis. Han flyttede selv ind i det med sin kone og sin mor, som han nu tog sig af igen. Mor Mette er i 1917 83 år gammel og hun bliver 91 før hun dør i 1925. Vi ser på billedet (side 9) hvorledes den store familie er samlet for at fejre hendes 90 års dag året før hun dør. Fødselsdagselskabet ærer hende og hendes mand Anders Andersens minde ved at køre ud til Elmebjerg og forsamlingsområdet (side 11) endnu engang og tænker tilbage til dengang deres mand og far og bedstefar sled og slæbte for at realisere sin drøm om at brænde tegl på Elmebjerg.

Sønnen Anders holder ikke så længe, han dør 1928 i en alder 65, sandsynligvis slidt op. Karen Marie dør 68 år gammel i 1930 og Helnæs Byevej sælges til Meta og Thorvald Tofveson, der ganske morsomt kommer fra

Elmebjerg. På den anden side af vejen, på Toftegård, bor Anders og Karen Maries datter, Mette Kirstine, med sin mand, Mads Peter og datteren Mary samt Mettes svigerforældre Lars og Maren i endnu mange år (til 1960 el. 64).

Afslutning og eftertanke

Og således ender den historie, som på et betydeligt mere famlende grundlag indledtes med at malerens Betty og lille Mary, fra Toftegård, løb ud og ind i hinandens hjem, og hos bedsteforældre og for Marys vedkommende, oldemor. Og selvom det fremstår som et tæt og trykt samfund med harmoni og sammenhold, så rummer historien om muremesteren fra Snave gennem de to generationer, vi har fulgt dem, opbrud og dramaer, slid og slæb med livet som indsats, sorg og glæde og tanker om, hvad der blev af de, der rejste ud og som måske ikke kom tilbage igen. En beskrivelse som denne er kun at kradse i overfladen med hjælp af, hvad der kan findes på nettet, og det er meget - med gode hjælpere - og tilmed en person, opdragsgiver, som kan supplere yderligere, når noget nyt dukker op. Samt - og ikke at glemme - hvad lokalarkiver gemmer.

Kilder:

Materialer og hjælp fra:
 - arkivalieronline.dk
 - Jens Lisberg, Silkeborg
 - Britta Møller, Toflund
 - Kirsten Sandberg, Middelfart
 - Chr. Hansen, Tommerup Teglværk
 - Helnæs Lokalarkiv v/ Anne Hansen
 - Niels Larsen: Om Helnæs gårde og huse
 - Carlo Jacobsen: Korte træk af Helnæs Sogn's Historie år 2000
 - Regner Madsen, Elmebjerg
 - Arne Rasmussen, Østergaard

Da et væsentligt spørgsmål handler om teglværket på Elmebjerg og evt. spor efter det, henvender en dame sig, medlem af Boe-slægten, med et billede af en skorsten på Elmebjerg og en del andre oplysninger om Elmebjerg. Hendes slægt har rødder i Elmebjerg fra tiden efter Anders Andersen jr. Fra omkr. 1905/06. Fotoet menes at være taget omkring 1920-21. Venligst fremsendt af Kirsten Sandberg.

Tarteletter – tilsat Humor fra hjertet

Livsglæde og Livsmod – Brug livsglæden. Den er gratis. Den er vitterligt til, men ofte er det den syge, som skal fortælle den raske, hvor lyset skinner. Livet er en udfordring. Livsglæde er at sige ja til livet, mens man har det. (Bjarne Nielsen Brovst)

Det er programmet, når Helnæs Tarteletselskabs traditionrige og populære tarteletfest igen finder sted. Vi har i år været så heldige at få en af landets mest populære foredragsholdere Bjarne Nielsen Brovst til at køre de ca. 300 km fra Brovst ved Jammerbugten i Nordjylland til Helnæs for at give os en prøve på hans uforlignelige fortællekunst. Emnet "Humor fra hjertet" kan dække over mange emner, men er her fortællinger om hans egen families liv og levned i det Nordjyske med de

almindeligheder og særheder de, ligesom alle andre, består af. Bjarne Nielsen Brovst har et særligt blik for finurlighederne, det skæve, det 'der kan udløse en lille latter'. Han har et ry som en af Danmarks bedste fortællere og når han fortæller om sin slægt og undervejs imiterer de forskellige familiemedlemmers måde at tale og bevæge sig på, er der ikke et øje tørt. Bjarne Nielsen Brovst var en elsket og skattet højskoleforstander og -lærer gennem 35 år ved Rude Pensionisthøjskole i Østjylland, til

2007. Sideløbende skrev han digte, og i 1970 debuterede han med digtsamlingen 'Mit Hjertes Have' og siden er bøgerne nærmest blevet spyttet ud. Bjarnes ene store lidenskab er et nærmest manisk behov for at tilegne sig viden, at læse og samle på bøger, og den har fulgt ham siden han var dreng i 50'ernes Nordjylland. Den anden lidenskab, går ud på at udbrede denne viden og fortælle historier, og den er næsten ligeså gammel.

Og det er den, fortællekunsten, mange mennesker har fornøjelse af, de ca. 300 gange han drager ud i landet og holder et af sine foredrag. Mød ham den 12. april i Helnæs Forsamlingshus til Tarteletfesten. Han har fortalt, at han selv elsker tarteletter, hvorfor både han og hans kone Gudrun vil deltage fra starten af festlighederne den 12. april kl. 18.00.

Hjertelig velkommen til tar-

teletfest 2013, den 12. april. Husk tilmelding fra den 7. januar og det koster stadig kun 200 kr. / pers. Vi ses.

Og husk vi har udvidet adgangen til festlighederne, nu er alle, der tidligere har været noteret på en venteliste med på samme vilkår som medlemmer, derfor gælder det om, for alle, at reservere så tidligt som muligt for at få adgang. Også alle 'nye interesserede' som vi ikke har registreret tidligere, er velkommen til at melde sig til festlighederne. De vil dog først få besked om adgang og betaling efter den 8. februar. Alle andre tidligere registrerede medlemmer og registrerede på ventelister vil få særskilt besked på mail/postudsendt invitation før den 7. januar 2013.

Tilmelding: Dreisler@mail.dk. Er der spørgsmål i forbindelse med tilmelding ring på: 24 82 25 30.

HELNÆSPOSTEN

Særudgave af HelnæsPosten

APRIL 2013

PROGRAM

Tarteletfest 12. April
Kl. 18.00
Helnæs Forsamlingshus

JONSERED CS 2152

Oplev fornemmelsen af at arbejde med en rigtig professionel sav i 50-kubikklassen. Jonsered CS 2152 er udviklet specielt til skovejere, landmænd og andre, der har brug for en avanceret allroundsav. Modellen indgår i Ulticor®, som er vores mest avancerede produktprogram til dig, der går efter det optimale, når det gælder kraft, design, kontrol og fornemmelse.

51,7 cc, 2,4 kW (3,3 hk), 5,0 kg.

3.495,-

Jonsered®

© 2011 Jonsered. All rights reserved.

www.jonsered.dk

Flemløse Maskinforretning ApS
Springenbjergvej 15 · 5620 Glamsbjerg · Tlf. 64 72 11 74

DET SKER JANUAR 2013

Rubrikker sendes til Poul Dreisler
dreisler@mail.dk · tlf. 24 82 25 30

Gudstjenester i**Helnæs Kirke**

6. jan.	11.00
13. jan.	17.00
20. jan.	ingen
27. jan.	11.00
3. febr.	17.00

Menighedsrådsmøde

Onsdag den 23. januar kl. 19.00. Dagsordenen og opl. om mødested, kan man få tilsendt, hvis man senest en uge før mødet oplyser sin e-mail eller sin postadresse til formand Marianne Therp, SMS til 2720 1668 eller mail til mtherp@gmail.com

Helnæs Lokalhistoriske arkiv

Der er åbent den første lørdag hver måned fra kl. 9.30 til 11.30.

Sy og strik

I det nye år bliver første gang onsdag den 9. januar. Vi mødes i Borgerhuset kl. 19 i lokale 2. Alle er velkomne. Spørgsmål: Pernille på 62 63 29 93

Vinsmagning

Vinsmagning på Helnæs fredag den 18. januar 2013 i borgerhuset kl. 19.00. Emnet denne gang er italienske vine husk 2 glas og tilmelding til Dan 6477 1501 eller darajo@maik.dk gerne i god tid. Hilsen Jan og Dan

Generalforsamling**Helnæs Jagtforening**

Helnæs Jagtforening afholder generalforsamling onsdag den 23. januar kl. 19.30 i Borgerhuset. Bestyrelsen

Rævejagt

Helnæs Jagtforening afholder Rævejagt Søndag den 20. januar kl. 09.30 med start fra Borgerhuset. Der er spisning for deltagerne efter jagten. Jagtforeningen

Fællesspisning

Der er fællesspisning i Borgerhuset fredag den 25. januar kl. 18.00.

Man medbringer selv service, bestik og drikkevarer, og som sædvanlig betaler man næsten ingenting for maden.

Alle er velkomne! Tilmelding senest den 18. januar til: Bente på tlf. 64 77 15 21. Venlig hilsen Madholdet

Årets første ølsmagning for kneitene på Helnæs

Tirsdag den 22. januar 2013 kl. 19.30 i Borgerhuset. Denne smagning er sponsoreret af Anders Lindskov. Han har brygget flere forskellige øltyper i "selvbryggeriet" i Odense og tager 6 forskellige med til denne lejlighed.

Tilmelding til Dan 6477 1501 eller darajo@mail.dk eller Jørgen Hesselbjerg 6477 1829 og så lige et ølcitat til det nye år:

"Alkohol er muligvis menneskets værste fjende, men biblen siger, at vi skal elske vores fjender".

(Frank Sinatra, amerikansk sanger og skuespiller, 1915 – 1998).

Skolen på Helnæs**Visioner og ideer**

Alle med interesse og ideer til etablering af et projekt på skolen, opfordres til at mødes i Borgerhuset torsdag den 10. januar kl. 19.00. På mødet vil Henrik Hartvig orientere om sine visioner og syn på muligheder ligesom alle andre med gode ideer vil få mulighed for at fremføre dem. (Se omtale side 16).

Ib Ivar Dahl og Anders Lyng

Husk – Tarteletfesten

Billettereservationen til Tarteletfesten fredag den 12. april 2013 starter den 7. januar ved midnat. Mailadresse: dreisler@mail.dk. Postadresse: Ryet 22, 5631 Ebberup (se omtale side 13)

Frysehuset

Der vil blive opkrævet kontingent i januar måned. Hilsen bestyrelsen.

Helnæs Beboerforening

Tirsdag den 29. januar, kl. 19.00 afholdes generalforsamling i Helnæs Forsamlingshus med præsentation af hjemmeside og registrant, – og efterfølgende bankospil. Dagsorden ifølge vedtægterne. Husstandsomdelt indkaldelse følger. Kontingent opkræves i først halvdel af januar.

Godt Nytår!
Bestyrelsen

Torsdagsklub

Den 6. december var sidste sammenkomst i Torsdagsklubben i 2012. Igen i år læste Inger Lund en julehistorie. En af Morten Korch, den sluttede, så alle blev i godt humør. Vi hyggede med julelege og slik (fra Annelise) og nød Ellens hjemmelavede æbleskiver til kaffen.

Første arrangement i det nye år er 10. januar, hvor Bente Andersen fra Nordfyn fortæller og viser billeder fra en jagttur til Kirgistan, hvor hun jagede "Tindernes konge" Ibex.

Den 24. jan. kommer Hårbymusikanterne og spiller og synger for os og med os. Kom og oplev en livlig eftermiddag.

Alle er velkomne
Anne Hansen

Dilettant

Det er lykkedes endnu en gang at samle aktører til et dilettantstykke her på Helnæs.

Vi skal spille et stykke, der hedder "En køn familie". Der er nye deltagere denne gang. Kom og se, hvem det er. Stykket opføres lørdag den 2. marts 2013. Bemærk og reserver datoen og kom til en festlig dag/aften.
Anne Hansen

FORENINGER

Helnæs Beboerforening

Fmd. Jens Zimmer Rasmussen
Tlf. 6614 8120

Arkivet og Torsdagsklubben

Anne Hansen
Tlf. 6477 1376

Borgerhuset

Fmd. Birgitte Elovara
Tlf. 8692 6068/2327 6858

Helnæs Forsamlingshus

Fmd. Jørgen Nielsen
Tlf. 6474 1681
Udlejning: Bente Haines
bentehaines@hotmail.com
Tlf. 6066 3341

Helnæs Idrætsforening

Fmd. Mogens Rasmussen
Tlf. 2726 1362

Helnæs Jagtforening

Fmd. Peter M. Hansen
Tlf. 6477 1870

Petanque

Fmd. Niels Ellebæk
Tlf. 6477 1307

Skolekredsen for**Helnæs Højskole**

Anders Lundbeck Rasmussen
Nørrelundsvej 4,
5683 Haarby
Tlf. 6477 1083

Helnæs**Kultur- og Musikforening**

Fmd. Marianne Therp
Tlf. 6477 1668 / 2720 1668

Frysehuset

Fmd. Kirsten Nielsen
Tlf. 6477 1500

Helnæs Vandværk

Fmd. Thomas Rasmussen
Tlf. 6477 1347 / 2081 0455

Menighedsrådet

Fmd. Marianne Therp
Tlf. 6477 1668 / 2720 1668

Sognepræst

Anders Lundbeck Rasmussen
Tlf. 6477 1083

Graver

Hanne Albrechtslund
Tlf. 20 53 52 15

Helnæs Tartelet Selskab

Fmd. Poul Dreisler
Tlf. 2482 2530

Helnæs Miljø- og Energiforening

Fmd. Anders Lyng
Tlf. 6477 1804 / 2946 4619

KØB OG SALG

Boks i frysehuset til leje

En 160 liters fryseboks er til leje. Kr. 250,- i leje pr. halvår. Kontakt Annelise Larsen på 64 77 15 95

Kartofler på Elmebjergvej 18

Ring og få et tilbud på større partier og på vaskede kartofler.

Tlf. 31 33 41 49 / 64 77 12 68
Regner Madsen

Feriehus på Helnæs

Dejligt hus med havudsigt, udlejes. tlf. 64 77 14 85.
Helnæs Antik.

Party telt udlejes

Stort partytelt 5x10 m. Stort nok til 60 personer.
Pris 500,00 for en weekend.
tlf. 64 77 14 10
Henning Storm

Udlejes: Ferie Apartment

Hanne Bess, Bogaarden
Helnæs Byvej 3, DK-5631
Ebberup
Tlf. 64 77 18 59

Afgræsning tilbydes

Til får/heste mv, i skov og på mark. Bøgeskovsvej 16.
Tlf. 30 48 86 12/ 40 50 97 00.

Skovareal sælges

Skovstykke i Lilleskoven til salg. Der er ikke landbrugspligt på jorden, så den kan ejes af alle med anden matrikel.

Eigil 4042 9388

Frysehuset

På generalforsamlingen blev det besluttet, at de tomme bokse kan lejes ud en måned ad gangen, på forsøgsbasis foreløbig i et år. Henvendelse hos Annelise tlf. 64 77 15 95 mobil 51 50 29 57 eller Kirsten tlf. 64 77 15 00 mobil 21 64 92 10.

Feriehus udlejes

Ældre bondehus, beliggende helt ugenert med udsigt over Maden, udlejes.
Tlf. 21 43 11 90

Frugtkasser sælges

Gamle og i rigtig god stand. 20 kr. stk.
Helnæs Antik tlf. 64 77 14 85.

Ledig boks i Helnæs Frysehus

Vi har en ledig boks til leje. Du kan leje fra 1. januar 2013. Både strømforbrug og aftrimning 2 gange årligt er inkluderet i lejen af boksen. Marianne og Jørgen Therp. 6477 1668 eller 2720 1668

Min hund og jeg søger jagt på Helnæs

Venlig hilsen Coco og Sonny
Tlf. 21 22 22 07

Sælges

Græsopsamler, Havetraktor, Husqvarna 3 år gammel, vogn til denne, 6700,00 Kr. Motorsav kørt ca. 2 timer, 800,00 kr.

Kaj Nielsen tlf. 30 91 98 96

HJÆLP

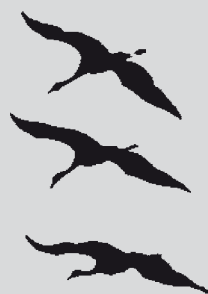
Vi mangler to unge røde hankatte, de er kæle og kan nok ikke finde hjem????

Vi bor Lindhovedvej 4
30 74 46 08 Paula, 30 11 63 18 Lene

Petroleumskamin til salg

Mrk. ZIBRO SRE 70x – TC* Varmeovn med god effekt. Velegnet til rum fra 40 til 120 m³. Elektrisk tænding. Str. 374x280x435 mm. Kun lidt brugt. Pris 500 kr. Henvendelse til Ulla Dreisler, Ryet 22, tlf. 64 77 12 72

Go' fest – Go' musik
Søren Navntoft
Tlf. 6477 1612

www.nanaagger.dk

DALVÆNGET 10
5610 ASSENS
TLF. 64 71 55 58
BILTLF. 40 11 81 26
E-MAIL:
ERLING@EP-ASSENS.DK

HELNÆSPOSTEN
www.helnaesposten.dk

Sønderby Smede- og VVS

v/Karsten Andersen

Tlf. 64 74 10 05
eller 21 67 96 25

Gl. Brydegaard

byder velkommen
"Mad fra bunden
– til glæde for munden"
Åbent alle dage kl. 12-21

Bordbestilling på
tlf. 6477 1475

info@gammelbrydegaard.dk
www.gammelbrydegaard.dk

Jil Indramning v/Jan Lind

Butik

Åbningstider:

Torsdag - Fredag: Kl. 14-18
Lørdage: Kl. 10-13

Østergade 4
5610 Assens
Tlf. 64 71 23 33
21 64 60 44

Værksted

Åben efter aftale
Stenløsegården 10,
Dømmestrup
5762 Årslev
Tlf. 65 90 23 64
21 64 60 44

Vestfyns Tømmerforretning A/S

Løimarksvej 3 • 5610 Assens • Tlf. 64 71 19 09

Biltlf. 24 24 30 30 • www.vtf.dk • e-mail: vtf@vtf.dk

Aut. El-installatør
John Pedersen A/S
Melvej 8 - 5610 Assens
Tlf. 64 71 14 14
www.jp-assens.dk

Skolen på Helnæs – Visioner og ideer

Endnu en gang er der opstået en ny situation omkring skolen på Helnæs. Da højskolen desværre måtte lukke, forsøgte forstanderen, Henrik Hartvig at forberede en ny begyndelse ved at oprette Helnæs Frie Højskole. Mange helnæsboere tilsluttede sig det projekt ved at indbetale beløb til anpartskapital og, eller stille et antal gratis lærertimer til rådighed for skolen. Nu er der imidlertid sket det, at Henrik Hartvig har fået nyt arbejde på en efterskole et andet sted i landet, og dermed har projektet om oprettelse af Helnæs Fri Højskole ændret karakter i en væsentlig grad, idet Henriks dynamiske iværksætterånd og store netværk, ikke umiddelbart lader sig erstatte. Derfor mener vi, at beboerne på Helnæs sammen med

Højskolen på Helnæs. Foto: hba

skolens ”udenøs” venner bør lægge nye vinkler ind i bestræbelserne på at skabe fornyet aktivitet i skolens bygninger.

Det kan gøres ved at lade

alle muligheder stå helt åbne for etablering af en fri højskole, en efterskole, en kursusvirksomhed, eller hvad der nu kunne vise sig nyttigt for at skabe en

passende aktivitet og arbejdspladser på skolen. Vi opfordrer indskyderne af anpartskapital til at lade den stå indtil videre, så alle muligheder holdes åbne. Samtidig opfordrer vi alle med interesse og, eller ideer til etablering af et projekt på skolen til at mødes i **Borgerhuset torsdag den 10. kl. 19.00.**

På mødet vil Henrik Hartvig orientere om sine visioner og syn på muligheder, ligesom alle andre med gode ideer, vil få mulighed for at fremføre dem.

Vi håber, at mange vil møde op og deltage i orientering og debat til gavn for et projekt, som kan være til gavn for Helnæs i samhörighed med beboerne og vores særlige natur og kultur.

*Ib Ivar Dahl og
Anders Lyng*

EDC Christian Darum er en moderne ejendomsmæglervirksomhed, der i dag drives af statsaut. ejendomsmægler Christian Darum samt et veluddannet team med stor salgserfaring indenfor villaer, rækkehuse, landbrug, andelsboliger og fritidshuse.

Hos os får du **døgnudstilling** i lokalområdet samt fleksibel markedsføring efter nærmere aftale.

Vores veluddannede personale, vores indgående kendskab til efterspørgslen og indsigten i markedet er væsentlige faktorer for vores succesfulde resultater med salg af din bolig.

Se **boligfilm** af en lang række boliger til salg på **edc.dk**
Vil du se mere, så kom ind og aftal en fremvisning

Mød os i
forretningen

Christian Darum Trine Redhead Lone Clemmesen Regina Lemmick

EDC Christian Darum

Østergade 45 · 5610 Assens
561@edc.dk · edc.dk/assens

64 71 31 50

Bed & Breakfast i herskabelige omgivelser

Gl. Avernæs
OPHOLD MED MERE END UDSIGT

Helnæsvej 9 · 5631 Ebberup · Tlf. 63 73 73 73 · www.gl-avnaes.dk